

Konferencia Tuniszban

— beszélgetés dr. Nagy Lászlóval

Dr. Nagy László, a JATE Tudományos Szocializmus tanszék docense idén szeptember 13—19 között Tuniszban járt a Preottomán és Ottomán Tanulmányok Nemzetközi Bizottsága által rendezett konferencián. Az itt elhangzottokról, személyes emlékeiről és a konferencia eredményeiről beszélgettünk hazatérte után.

● Azt hiszem, nem én vagyok az egyetlen, aki még nem hallott erről a szervezetről. Mikor és milyen céllal jött létre?

— A 70-es évek közepe táján a franciák kezdeményezték a szervezet létrejöttét. Feladata az, hogy a túlzott európa-centrikus történelmi látásmód iobb odafigyeljen a fejlődő országok, az Arab-félsziget és Észak-Afrika országainak történelmére. Ez persze nem öncélú feladat, hiszen napjaink politikai összefüggéseit is iobb megérthetjük, ha ezen igen fontos szerepet betöltő országok történelmét iobb megismerjük.

● A konferencia tapasztalatai alapján, tanár úr hogyan látja: milyen esélyek vannak erre?

— Kutatási lehetőségeink szinte korlátlanok, ugyanakkor két nagyon fontos elem határozza meg további munkánkat. Egyfelől rendkívül nyitottak a fejlődő országok mind kulturálisan, mind politikailag, mind gazdaságilag másfelől történelmük megismerését nagyon megnehezíti az, hogy történelmi forrásaiknak csupán egy százaléka van feldolgozva. Ez a konferencia is — mely a szervezet történetében már a hatodik volt, de csak először üdvözölhetett előadói között az összes arab ország képviselőit — a legna-

gyobb hangsúlyt arra fektette, hogy a forrásfeldolgozás fontosságára, módszereire föl hívja a figyelmet. Az előadások témáit ugyan a XVI—XX. század elei török uralom kérdései szolgálták, de ennek kapcsán nagyon sokszor fölmerültek a forráskiadások, a forrászondozás problémái is. A források kezelését külön nehezíti az, hogy egy részük az anyanyelvi kutatóktól távol, Európában található.

● Ön tudja ennek a szervezetnek, a konferenciák közötti két-éves szünetben hogyan tájékoztatták európai kollégáikat az ottani történésekről?

— Egy nagyon színvonalos folyóirat jelenik meg Tuniszban (Revue d'Histoire Maghrébine), mely három nyelven, franciául, angolul és arabul, évente kétszer a legfrissebb kutatások eredményeivel és a legérdekesebb forrásokkal ismerteti meg az érdeklődőket. Ebben a tudományos periódikában már közöltem tanulmányt, annak alapján hívtam meg engem a tuniszi konferenciára a lap főszerkesztője.

● Milven az észak-afrikaiak Európa-képe, mit tudnak hazánkról?

— Ezek az országok szinte kitörölhetetlenül magukon viselik a gvarmati elnyomás bélyegeit. Algéria például abszolút kétnyelvű ország a legelégesebb faluban is kiválóan beszélnek franciául Ennek megfelelően Európára számukra a nyugatot jelenti. Rólunk szinte semmit nem tudnak, pedig a nagyvárosok főterén átvonuló birkák között a legmodernebb Ikarusz buszok közlekednek. Számukra Kelet-Európa

két fogalmat jelent: a Szovietunió vezetett kommunista blokkot és a népi demokrácia kategóriát. Az európai szocialista országok közül Bulgáriával van a legszorosabb kapcsolatuk, azt hiszem ez érthető.

Érdekes viszont, hogy egy algériai kisvárosban, bennszülött lakostól, hibátlanul hallottam vissza az evkori aranyvesztést fölállítását. De ennél talán még érdekesebb az a névsor mely az Algériai Kommunista Párt evk alapszervezetének tagjait sorolja föl — ezt egy francia levéltesztben találták — és mind a huszonnégy tag magyar származású volt.

● Hogyan összegezné tapasztalatait?

— Föl kell figyelniük ezekre a minden tekintetben nagyon nyitott országokra. Nincsenek oly messze tőlünk Európától. Nem véletlenül választottam előadásom témáit ev olvan történelmi eseményt (címe: Olasz-török háború Líbiáért a magyar sajtóban) mely kifejezi kapcsolatainkat.

Tuniszban a konferenciát folyamatosan figyelemmel kísérte az evk központi lap, fogadott minket a miniszterelnök is, szóval ők is fontosnak tartják az egymásra figyelést. Jövőre Bécsben lesz konferenciánk. Témája: az Osztrák—Magyar Monarchia és a török birodalom. A történészeknek a történelem feltárásával kell, hogy közelítsenek egymáshoz. Személyes ismeretségek is kialakulhatnak a nemzetközi konferenciákon, ezeket pedig az evnyi kutatásokban kamatoztathatjuk.

A TTK helyi TDK-jának előkészületei

Az 1983. április 6—7—8-án lebonyolításra kerülő XVI. OTDK Természettudományi szekciójának megrendezésére a JATE Természettudományi kar kapott megbízást. Eddig a magyar felsőoktatási intézmények közül 27-en jelezték, hogy részt kívánnak venni a konferencián. A tervek szerint várhatóan 800—900 hallgató, s mintegy 100—150 oktató részvételére számíthatunk. A vendéghallgatók és a vendégoktatók ilyen nagy számának elhelyezésére a JATE kollégiumain kívül a társintézmények kollégiumait is igénybe fogjuk venni. Hallgatóink jelentős hányada a konferencia idején a tavaszi szünet miatt hazautazik, ami megnehezíti az országos rendezvény szekciójának való részvételüket.

Minden érdeklődőnek lehetősége nyílik azonban az 1982. november 25-én du. 3 órakor megrendezésre kerülő helyi konferencia szekciójának való részvételére. Most azok a hallgatók számolnak be tudományos eredményeikről, akik az előző fél-

évben még nem készültek el dolgozataikkal.

Az őszi házikonferencia szekciójának résztvevők izelítőt kaphatnak az egyes tudományos műhelyekben folyó munkáról, a hallgatótársaik által választott és kimunkált témák eredményeiről. Ez az elsőéves hallgatókat motiválhatja valamely diákkör, vagy azon belül egy-egy szűkebb témakör választásában, a felsőbbéveseket pedig ösztönözheti a diákköri munka intenzitásának felgyorsítására. Egyfajta tudományos fórum lesz, ahol a résztvevők érdeklődésétől és felkészültségétől függően színvonalas, érdemi vita várható.

Az egyes szekciókra bejelentett dolgozatok száma a következő: fizika szekció 3; matematika 3; számítástudományi 1. kémiái 7; földtudományi 10; biológia I—II. 16; az összesen tehát 40 dolgozatot mutatnak majd be a résztvevők.

DR. ABONYINÉ,
DR. PALOTÁS JOLÁN
a TTK Tanácsának titkára

Új rovat!

Kérdőjelek címmel szerkesztőségünk új rovatot indít. Ha olyan kérdésed van, amire választ keresel, segítsünk a kutatásban. Csak annyi a dolgod: juttasd el hozzád a kérdést levélben (névvel vagy anélkül) — címünk: 6721 Dugonics tér 12 — telefonon — a 12-119-es számon — vagy élőszóban a szerkesztőségben. Esetleg szejged a kérdést az után fölön csipett munkatársunknak. Elképzelhető, hogy a válaszadó(k) személyére is van tipped — őt (öket) is nevezd meg!
Ha általunk kérdezel, bárkitől

bármit megtudhatsz — utánjárás nélkül. No, tessék, kérdezz!

Lapterjesztés, oh!!!

Október 28-án a JATE KISZ-bizottságán akadt dolgom. Távozásakor az ajtó előtt kb. 60 centiméter magas kötegelts útságokból épült rakást vettem észre. A fehéres színű könnven meáállanthatam, hogy a „torony” a Szegei Egyetem „legfrissebb” példánvait reit magában, azokat a lapokat, amelyek már akkor 6. azaz hat napja elhagyták a nyomidát és letelepdték a KISZ-bizottság meleg szobájában, ahonnan láthatóan nem kívánczoltak az őszi utcára vagy a huzatos lépcsőházakba.

Nem állhattam szó nélkül a látványt. Tétován, a stórcra mutatva megkérdeztem: — „Hát, ezek? — Valamelyik kar felelőse nem jött még értük.” — volt a hasonlóan tévoa felelet. Sokan voltak a szobában, valakinek feltűnt, hogy tovább nézem a tornvot hitetlenkedve (ily sok példányt kanna egyetlen kar?). gyorsan kiigazította az előtte szót: — „Még egyik karról sem jöttek érte.”

Sokan voltak a szobában, s éppen sokan indultak órára a különböző karokra. De senki sem gondolt arra, hogy egy-két példányt magával vigyen.

A szerkesztőségbe naponta kopogtatnak be diákok — a „terjesztők” számára lehet, hogy meglepő — akik a Szegei Egyetemet akarják olvasni!

Egyetlen pénz értéke sem romlik olvan gyorsan, mint egy aktuális hírekkel telített lappéldányé! Az októberi második szám elakadása nem egyedül eset. Ezért kérem azokat a terjesztőket, akik eddig nem tették, valamilyen úton-módon segítsék el az olvasóhoz időben a lapot, Ne az eddigi módszert alkalmazzák! Mert annál még az is iobb, hogyha a Dugonics téren, vagy evvél huzatos helven egyszerűen szélnek eresztik azt a néhány száz példányt. Így legalább felszedhetik az arra járók.

— bi —

Csak szervezés kérdése!

A Fővárosi Pályaválasztási Tanácsadó Intézet megjelentetett egy kiadványt, amelyben munkalkalmakat sorol fel a budapesti egyetemek nappali tagozatos hallgatói részére. A munkaügyi és a művelődési miniszter két évvel ezelőtti közös rendelete tette lehetővé az időszakos munkavállalást a szorgalmi időszakban Budapesten azóta sok-sok üzem, intézmény és kereskedelmi egység készített listát a tanulók által betölthető munkakörökről. Ezeket gyűjtötte most össze kötetben az FPI. A napi néhány óras elfoglaltságtól a hétvégi kiegészítő munkáig több fajta munkaidő-variáció szerepel az ajánlatok között. A diákmunkások részére a munkáltatók által biztosított kedvezményektől, igénybe vehetik a szociális juttatásokat is.

Szegei is keresik az egyetemisták és a főiskolások a munkalkalmakat. Ezért létesített évekkel ezelőtt a JATE KISZ-bizottsága munkaközvetítő irodát. Az idei őzön sokan keresték fel hiába az irodát, kevés volt a munkalehetőség. Az őszi szünet újabb alkalom volt, hogy néhány diák plusz jövedelemhez jusson. Mit tud ajánlani az iroda? — akartam megkérdezni az ott dolgozóktól, de a szünet előtti pnteken, többed magammal, hiába vártam, hogy valaki kinyissa az ajtót. Még cédulát sem akasztottak az ajtóra, hogy a várakozástól megkíméljük „ügyfeleiket”.

Pesten a legtöbb munkalehetőséget a Posta kínálja. A szegei lehetőségekről Kiss János hivatalvezetőt kérdeztem. Ő elmondta, hogy már évek óta több évhalasztót foglalkoztatnak, a nyári szünetben diákok segítenek be a lapterjesztésbe. Az ötlet, hogy részmunkaidőben nappali tagozatos hallgatóknak adjanak munkát, és az ő segítségükkel enyhítsenek létszámgondjukon, váratlanul érte Kiss Jánost. Sorra vettük a lehetséges munkahelyeket. A lapkézbesítésnél hátrány, hogy Szegei csak reggel fél hatra érkeznek meg a lapok, míg a fővárosban már akár hajnali négykor útnak indulhat a kézbesítő. Ez hátrány, de talán nem legvzohetetlen akadály. A pavilonokban hétvégi besegítés nem lehetséges, mert az átvételhez minden alkalommal leltárt kellene készíteni és nem egyszer kb. nyolcvanezer forint értékű újság, folyóirat lenne a leltár tárgya. Ezt a gondot már vállalaton belül megoldották, minden pavilonkezelő 50 forintos órabért kap a hétvégeken. Akár azonnal alkalmaznának néhány fiút táviratkihordónak, mert, az őszi névnapok miatt ezekben a hetekben megsokszorozódik a táviratok száma. S talán más munkahelyeken is meg lehetne szervezni a diákok foglalkoztatását.

Budapesten a Centrum Aruházak is várják a diákokat. Szegei a Centrumban jelenleg minden munkahely betöltött.

Saját nyugdíjait is csak korlátozott számban foglalkoztathatják, mert már felhasználták az idei évre, erre a célra, rendelkezésre álló bérkeretet.

A Csongrád megyei Vendéglátóipari Vállalat az üzletvezetők döntésére bízza, hogy kit vesznek fel kiegészítőnek. Az üzletek csak a munka elvégzése után küldik be a munkalapot a vállalati központba. Vannak visszatérő alkalmi munkásai, de például a Hági étteremben hosszú idő óta megoldatlan az éjszakai mosogatás, amire azonnal tudnának három főt alkalmazni.

A ZÖLDÉRT is munkaerő gondokkal küzd. Evekkel ezelőtt dolgoztak náluk egyetemisták, aztán gyorsan csak megszaktak a kapcsolat. Hogy miért? Nem sikerült kijeríteni.

Létezik két éve egy rendelet, amiről alig tud valaki. Vannak egyetemisták, főiskolások, akik szabadidejük egy részében dolgoznak, pénz keresnének. Vannak krónikus munkakerőhiánnyal küzdő vállalatok, intézmények Szegei is. Már csak azt kellene elérni, hogy az előbb felsoroltak találkozzanak. Nem kellene egymásra várni az első lépések megtételével. Bizonyos, hogy gyors és jó szervezéssel mindkét fél számára előnyös kapcsolatok jöhetnek létre.

BÖLE ISTVÁN

Kiállítás az orvosegyetemen

November 4—19-ig tartott az a kiállítás, melyet a SZOTE szakszervezeti kulturális és agit. prop. munkabizottság rendezett meg az új oktatási épület földszinti társalgójában és az emeleti büfében. A színvonalas kiállítás Kopasz Márta grafikus és festőművész saját műveinek, különféle alkotóktól származó Ex libris anyagát mutatta be. (Felvételünket Nagy László a kiállítás megnyitóján készítette.)

A Katona József Színház felhívása

Az 1983. január 1-től önálló Katona József Színház az 1982/83-as évadra nem hirdet bérletet. Az érdeklődésre való tekintettel azonban a színházbarátok számára jegyelővétel jogot biztosít. Az érdeklődők a színház titkárságán (Bp. V. Petőfi S. u. 6.) iratkozhatnak fel személyesen a pártoló tagok névsorába. A pártoló tagok számára a jegypénztár (Bp. V. Petőfi S. u. 6.) a kívánt előadásokra jegvet biztosít. A januári előadásokra november 25-ig előjegyzett jegyeket december 6-ig lehet átvenni. A nagyközönség számára jegyelővétel továbbra is

minden hónap 1-től lehetséges a következő hónap előadásaira. A Katona József Színház repertoáron tartott előadásai és új bemutatói: Füst Milán: Boldogtalanok, Goldoni: Mirandolina, Kornis Mihály: Halleluja, Queneau: Stílusgyakorlat, Frontátvonulás — Cseh Tamás estje, Csehov: A manó, Euripidész: Oresztész, Mrozek: Emigránsok, Goldoni: Két úr szolgálja, Budapest-orfeum, Károlyi Gáspár Vízolyi Bibliája, Csernus Mariann estje, Dumas: A három testőr című darabját december 10-én mutatják be.

Jutalmazás

A József Attila Tudományegyetem KISZ-bizottsága az ifjúsági mozgalomban végzett több éves eredményes munkájáért a tudományegyetem Egyetemi plakettjét adományozta Fekete Adélnak, a JATE JTK volt titkárnak, a JATE KISZ EB volt tagjának. Laczkó Pirokka, a JATE TTK OD KISZ titkárhelyettese munkájának elismerésül jutalomban részesült. Ugyancsak jutalmat vehettek át a JATE KISZ-bizottságtól a TSÜLÖK megszervezéséért és lebonyolításáért Harangi László, Mátó Tibor, Léka Andor, Scholtz Hilda, Imreffy Zsuzsa, Varga Ferenc, Kufcsák Oszkár és Petró Ernő.